

Ban Chính sách, chiến lược Trung ương

Vụ Khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số.

Số 59: 28/9 - 04/10

ĐIỂM TIN KHOA HỌC CÔNG NGHỆ ĐỔI MỚI SÁNG TẠO VÀ CHUYỂN ĐỔI SỐ

Tài liệu tổng hợp thông tin, mang tính chất tham khảo

TIN TUẦN QUA

ĐIỂM TIN NỔI BẬT

- Hàn Quốc điều tra rò rỉ dữ liệu trong ngành tài chính
- Mỹ đề các tập đoàn AI tự kiểm soát sau khi loại trừ thỏa thuận với Trung Quốc

QUỐC TẾ

- Lực lượng đặc nhiệm AI của Mỹ sẽ báo cáo về các rủi ro của công nghệ, WSJ đưa tin
- Masayoshi Son của SoftBank hiếm hoi đưa ra lời cảnh báo về an toàn AI
- Nhà đầu tư tìm cách bảo vệ danh mục trước rủi ro tập trung vào AI ngày càng tăng
- Cơn sốt thương vụ AI thúc đẩy hoạt động huy động vốn tại Hong Kong đạt mức kỷ lục trong mùa hè
- Hai tập đoàn thống trị 83% thị trường chip nhớ toàn cầu chạy đua vị thế AI tại Mỹ
- Lầu Năm Góc chọn Elon Musk đồng dẫn dắt sáng kiến công nghệ chiến tranh tương lai
- Trung Quốc dịch chuyển từ 'công xưởng thế giới' sang trung tâm công nghệ cao toàn cầu
- Hơn một nửa dân số Trung Quốc dùng AI tạo sinh
- Nobel Y sinh 2026 vinh danh công nghệ điều khiển tế bào thần kinh bằng ánh sáng
- Nhật Bản và Hàn Quốc dùng robot để cạnh tranh với Trung Quốc trong đóng tàu

TRONG NƯỚC

- Việt Nam từ “tầm ngắm” thành “điểm đến” của các ông lớn trung tâm dữ liệu
- Bộ Chính trị yêu cầu xây dựng mô hình quản trị quốc gia với không gian tầm thấp
- Tháo điểm nghẽn thương mại hóa kết quả nghiên cứu đại học

CHUYỂN ĐỘNG ĐỊA PHƯƠNG

- Tây Ninh thúc đẩy phát triển UAV thành ngành kinh tế mới

TỔNG KẾT XU HƯỚNG

Tuần qua, các diễn biến KHCN-ĐMST-CĐS nổi bật ở sự đan xen ngày càng rõ giữa mở rộng đầu tư công nghệ, cạnh tranh năng lực công nghiệp và kiểm soát các rủi ro mới phát sinh. Ba xu hướng

đáng chú ý là: (i) làn sóng AI tiếp tục lan từ công nghệ sang thị trường vốn, năng lượng và các ngành công nghiệp truyền thống; (ii) robot, năng lượng, quốc phòng và công nghệ sinh học trở thành những không gian cạnh tranh mới bên cạnh bán dẫn và AI; (iii) yêu cầu bảo đảm an ninh dữ liệu và kiểm soát rủi ro công nghệ ngày càng cấp thiết khi AI được ứng dụng sâu hơn vào các hệ thống kinh tế và an ninh.

Trên thế giới, làn sóng AI tiếp tục mở rộng ảnh hưởng sang nhiều lĩnh vực. Cơ sở đầu tư thúc đẩy hoạt động huy động vốn tại Hong Kong lên mức cao, trong khi các nhà đầu tư bắt đầu tìm cách giảm rủi ro do danh mục ngày càng tập trung vào một số doanh nghiệp AI lớn. Hai nhà sản xuất chi phối phần lớn thị trường chip nhớ toàn cầu tiếp tục tăng đầu tư để giành vị trí trong chuỗi cung ứng AI tại Mỹ. Ở Trung

Quốc, hơn một nửa dân số đã sử dụng AI tạo sinh, cho thấy công nghệ này đang chuyển nhanh từ lĩnh vực đầu tư sang ứng dụng đại chúng; đồng thời, quá trình chuyển dịch từ “công xưởng thế giới” sang trung tâm sản xuất công nghệ cao ngày càng rõ hơn.

Một chuyển động đáng chú ý khác là cạnh tranh công nghệ mở rộng sang các ngành công nghiệp chiến lược. Nhật Bản và Hàn Quốc đẩy mạnh robot hóa ngành đóng tàu để cạnh tranh với Trung Quốc; Hàn Quốc dự kiến đầu tư lớn vào điện hạt nhân tại Mỹ, phản ánh mối liên hệ ngày càng chặt giữa năng lượng và năng lực công nghiệp công nghệ cao. Trong quốc phòng, Lầu Năm Góc lựa chọn Elon Musk tham gia dẫn dắt sáng kiến công nghệ chiến tranh tương lai, cho thấy khu vực tư nhân ngày càng đóng vai trò trực tiếp trong đổi mới công nghệ quân sự. Trong khoa học sự sống, Nobel Y sinh 2026 vinh danh công nghệ điều khiển hoạt động tế bào thần kinh bằng ánh sáng, tiếp tục khẳng định xu hướng hội tụ giữa sinh học, quang học và công nghệ thần kinh.

TỔNG KẾT XU HƯỚNG (TIẾP)

Song hành với mở rộng ứng dụng là sức ép quản trị rủi ro công nghệ. Hàn Quốc mở điều tra diện rộng sau các vụ rò rỉ dữ liệu trong lĩnh vực tài chính; nhà chức trách cho biết không loại trừ khả năng AI được sử dụng trong các cuộc tấn công. Trong khi đó, Mỹ nghiêng về cách tiếp cận để doanh nghiệp AI tự chịu trách nhiệm lớn hơn đối với rủi ro, đồng thời thành lập lực lượng đặc nhiệm đánh giá các nguy cơ và cơ hội từ AI. Ngay cả Masayoshi Son của SoftBank cũng lên tiếng cảnh báo về an toàn AI, cho thấy tranh luận đang dịch từ câu hỏi “có cần quản lý hay không” sang “ai chịu trách nhiệm khi rủi ro xảy ra”.

Trong nước, điểm đáng chú ý nhất là việc Bộ Chính trị xác định không gian tầm thấp là tài nguyên quốc gia và không gian phát triển mới, đặt mục tiêu đến năm 2030 vận hành ba khu thử nghiệm bay cấp quốc gia và ít nhất một trung tâm nghiên cứu, thử nghiệm UAV. Đây là bước chuyển từ quản lý phương tiện bay sang hình thành một hệ sinh thái kinh tế mới kết hợp UAV, AI, cảm biến, viễn thông và dữ liệu. Cùng lúc, Việt Nam đang nổi lên

như điểm đến mới của các nhà đầu tư trung tâm dữ liệu quốc tế, với lợi thế về chi phí xây dựng và dư địa phát triển hạ tầng AI.

Từ các diễn biến trên, có thể rút ra hai hàm ý chính sách. Thứ nhất, đối với kinh tế tầm thấp, cần sớm xây dựng cơ chế định giá và phân bổ quyền khai thác không gian tầm thấp theo khu vực, độ cao, thời gian và mục đích sử dụng. Khi mật độ UAV tăng, quyền tiếp cận vùng trời thấp sẽ trở thành một nguồn lực kinh tế cần được phân bổ minh bạch, tương tự tần số hay hạ tầng viễn thông.

Thứ hai, trước xu hướng AI ngày càng được sử dụng trong tấn công mạng, Việt Nam cần chuyển từ thống kê sự cố sang xây dựng cơ sở dữ liệu quốc gia về phương thức tấn công có sử dụng AI, chia sẻ có kiểm soát giữa ngân hàng, viễn thông, năng lượng và các đơn vị an ninh mạng. Dữ liệu về thủ đoạn tấn công thực tế sẽ là đầu vào quan trọng để huấn luyện chính các hệ thống AI phòng thủ, thay vì phụ thuộc chủ yếu vào các bộ dữ liệu và công cụ nước ngoài.

Hàn Quốc điều tra rò rỉ dữ liệu trong ngành tài chính

Nguồn: Reuters

Tổng thống Hàn Quốc Lee Jae Myung đã yêu cầu điều tra toàn diện và triển khai biện pháp ứng phó sau hàng loạt sự cố rò rỉ dữ liệu cá nhân tại các ngân hàng, công ty tài chính và cơ quan công. Theo Reuters, Chủ tịch Ủy ban Dịch vụ Tài chính Hàn Quốc Lee Eog-weon đã triệu tập cuộc họp khẩn với các hiệp hội tài chính, cơ quan quản lý và lãnh đạo các tổ chức bị ảnh hưởng, yêu cầu toàn ngành phản ứng ở mức cảnh giác cao nhất. Cơ quan quản lý cho biết không loại trừ khả năng AI đã được sử dụng trong các cuộc tấn công, đồng thời kêu gọi cách tiếp cận “dùng AI để phòng

thủ trước tấn công bằng AI”. Các cuộc điều tra tại chỗ được mở rộng sau khi Shinhan Bank báo cáo sự cố ngày 30/9; một số ngân hàng khác như KB Kookmin, Hana và Woori cũng được truyền thông Hàn Quốc nêu là bị ảnh hưởng. Nhà chức trách yêu cầu các định chế tài chính rà soát toàn diện an ninh, siết kiểm soát truy cập, giảm kết nối với hệ thống bên ngoài và tăng bảo vệ người tiêu dùng. Thông tin về phương thức tấn công, địa chỉ IP và dấu hiệu đe dọa sẽ được chia sẻ nhanh trong toàn ngành để ngăn sự cố lan rộng.

Mỹ để các tập đoàn AI tự kiểm soát sau khi loại trừ thỏa thuận với Trung Quốc

Nguồn: SCMP

Chính quyền Tổng thống Donald Trump đang lựa chọn cách tiếp cận quản trị AI theo hướng để các tập đoàn công nghệ tự kiểm soát, sau khi bác bỏ khả năng hợp tác với Trung Quốc về an toàn AI. Theo South China Morning Post, ông Trump cho rằng phối hợp với Bắc Kinh có thể làm suy yếu lợi thế của Mỹ trong cuộc đua công nghệ, đồng thời nhấn mạnh quốc gia giành ưu thế về “siêu trí tuệ” sẽ nắm lợi thế quyết định. Tại Nhà Trắng, lãnh đạo Google, Anthropic, Meta, OpenAI, xAI và Nvidia đã ký “White House Accord on Super Intelligence”, một cam kết tự nguyện về trách nhiệm phát triển các mô hình AI tiên

tuyến. Văn kiện yêu cầu doanh nghiệp xây dựng kiểm soát nội bộ, giám sát rủi ro trong an ninh mạng, sinh học, hóa học; có nhóm phụ trách nội bộ, đánh giá độc lập bên ngoài và ủy ban hội đồng quản trị giám sát việc khắc phục vấn đề. Cách tiếp cận này phản ánh lập trường điều tiết nhẹ của chính quyền Trump: ưu tiên duy trì tốc độ đổi mới và lợi thế cạnh tranh của Mỹ, thay vì xây dựng một thỏa thuận ràng buộc với Trung Quốc. Tuy nhiên, việc dựa chủ yếu vào cam kết tự nguyện của doanh nghiệp cũng đặt ra câu hỏi về hiệu lực giám sát, trách nhiệm giải trình và khả năng kiểm soát rủi ro từ các hệ thống AI ngày càng mạnh.

Lực lượng đặc nhiệm AI của Mỹ sẽ báo cáo về các rủi ro của công nghệ, WSJ đưa tin

Nguồn: [bloomberg.com](https://www.bloomberg.com)

Một lực lượng đặc nhiệm mới của Nhà Trắng sẽ đưa ra một báo cáo đánh giá các rủi ro do trí tuệ nhân tạo gây ra và chính phủ liên bang Mỹ nên có trách nhiệm gì đối với công nghệ này, Wall Street Journal đưa tin. Lực lượng đặc nhiệm sẽ do Giám đốc Tình báo Quốc gia Jay Clayton đứng đầu, người đã xác nhận vai trò của mình với tờ báo. Vai trò này trên thực tế đưa Clayton trở thành

người phụ trách AI mới của chính quyền Trump, một quan chức cấp cao của Nhà Trắng nói với Wall Street Journal. “Tổng thống đã yêu cầu thành lập một nhóm nhằm đảm bảo chính xác những gì ông đã nói, đó là chúng ta duy trì vị trí dẫn đầu về siêu trí tuệ, và lợi ích của người dân Mỹ được đặt lên hàng đầu,” tờ Journal dẫn lời Clayton cho biết.

Masayoshi Son của SoftBank hiểm hoi đưa ra lời cảnh báo về an toàn AI

Nguồn: [bloomberg.com](https://www.bloomberg.com)

Người đứng đầu SoftBank Group Corp. Masayoshi Son – một trong những người có niềm tin mãnh liệt vào AI – cho biết ngay cả ông cũng lo ngại về các rủi ro an toàn khi máy móc nhanh chóng có thêm nhiều khả năng hơn. Sự tăng vọt theo cấp số nhân về năng lực của AI khiến việc các quốc gia xây dựng lòng tin trở nên cấp thiết để có thể cùng nhau khai thác công nghệ này, ông Son phát biểu tại một sự kiện bên lề diễn đàn Khoa học và Công nghệ trong Xã hội ở Kyoto vào Chủ nhật. Ông đã phát biểu cùng với cố vấn chính sách khoa học và công nghệ của

Nhà Trắng Michael Kratsios. “Chúng ta không còn sự xa xỉ để con người chiến đấu chống lại con người nữa,” ông Son nói, đồng thời cho biết thêm rằng các quốc gia cần hợp tác với nhau để kiểm soát mối đe dọa lớn hơn nhiều từ các mô hình AI mạnh mẽ. Siêu trí tuệ nếu rơi vào tay kẻ xấu có thể trở nên “siêu nguy hiểm”, ông nhận định. Đây là một lời cảnh báo hiểm thấy từ ông Son, phản ánh mối lo ngại ngày càng leo thang sau những vụ vi phạm bảo mật đáng lo ngại do các mô hình AI gây ra trong những tháng gần đây.

Nhà đầu tư tìm cách bảo vệ danh mục trước rủi ro tập trung vào AI ngày càng tăng

Nguồn: [ft.com](https://www.ft.com)

Roula Khalaf, Tổng biên tập của FT, lựa chọn các câu chuyện yêu thích của bà trong bản tin hàng tuần này. Các nhà đầu tư đang sẵn lòng những chiến lược nhằm bảo vệ danh mục đầu tư của họ trước việc tiếp xúc quá mức với AI, khi các thị trường tài chính và nền kinh tế Mỹ nói chung ngày càng trở nên phụ thuộc vào sức khỏe của lĩnh vực đang bùng nổ này. Các thị trường cổ phiếu và tín dụng Mỹ ngày càng tập trung nhiều vào các công ty liên quan đến AI. Hơn hai phần ba số tập

đoàn trong chỉ số Russell 1000 gồm các tập đoàn lớn của Mỹ có liên hệ với AI, dù là trực tiếp hay vì công nghệ này đang trở nên gắn liền trong các mô hình kinh doanh của họ, theo nghiên cứu của Citigroup. Cùng lúc đó, các “nhà phát triển quy mô siêu lớn” thuộc nhóm Big Tech và các công ty được hưởng lợi từ sự bùng nổ chi tiêu cho AI chiếm khoảng 16% thị trường trái phiếu hạng cao của Mỹ sau một đợt ồ ạt vay nợ lớn trong những năm gần đây, dữ liệu của JPMorgan cho thấy.

Cơn sốt thương vụ AI thúc đẩy hoạt động huy động vốn tại Hong Kong đạt mức kỷ lục trong mùa hè

Nguồn: [bloomberg.com](https://www.bloomberg.com)

Các chủ ngân hàng tại Hồng Kông đã bỏ qua kỳ nghỉ hè khi cơn sốt vốn do trí tuệ nhân tạo thúc đẩy đã đưa doanh số bán cổ phiếu lên mức kỷ lục, bất chấp đợt bán tháo nặng nề đối với chứng khoán của thành phố này. Các đợt phát hành cổ phiếu lần đầu ra công chúng, phát hành riêng lẻ và giao dịch lô lớn đã huy động được 47,5 tỷ USD trong giai đoạn từ tháng 7 đến tháng 9, mức thu lớn nhất từ trước đến nay trong giai đoạn này, theo dữ liệu do Bloomberg tổng hợp. Con số này đã đẩy hoạt động gây quỹ trong năm nay lên trên 92 tỷ USD

và áp sát kỷ lục 112,5 tỷ USD được thiết lập vào năm 2021, mặc dù sự gia tăng gần đây của lợi suất trái phiếu và hiệu quả giao dịch kém đang khiến các nhà đầu tư và tổ chức phát hành trở nên thận trọng hơn. AI là trọng tâm trong sự hồi sinh các giao dịch của Hồng Kông, nhưng mùa hè này đã mang lại một mức độ khốc liệt mới. Các công ty Trung Quốc đã huy động những khoản tiền ngày càng lớn hơn và quay trở lại thị trường nhanh chóng hơn khi họ tìm cách tài trợ cho việc mở rộng trong ngành công nghiệp đang phát triển nhanh chóng này.

Hai tập đoàn thống trị 83% thị trường chip nhớ toàn cầu chạy đua vị thế AI tại Mỹ

Nguồn: ft.com

Với 83% thị phần, Samsung và SK Hynix hiện là hai “ông lớn” thống trị thị trường bộ nhớ băng thông cao (HBM) toàn cầu. Giờ đây, hai doanh nghiệp Hàn Quốc này gia tăng cạnh tranh để trở thành đối tác then chốt của Nvidia, OpenAI và hàng loạt công ty AI khác tại Mỹ. Trên thực tế, SK Hynix đã duy trì khoảng cách dẫn đầu trong thời gian dài trên thị trường bộ nhớ băng thông cao nhờ các công nghệ cốt lõi tiên tiến hơn và sớm thiết lập được vị thế với Nvidia. Những giao diện chip nhớ chuyên dụng này cho phép bộ xử lý trí tuệ nhân tạo truy

cập lượng dữ liệu lớn với tốc độ cao, khiến chúng trở thành một linh kiện quan trọng trong các hệ thống dùng để huấn luyện và vận hành mô hình AI. Nhưng Samsung cũng đang từng bước bắt kịp. Công ty đã tăng gấp đôi thị phần trong năm qua, đồng thời thiết lập được các thỏa thuận hợp tác mới với Nvidia và OpenAI. Đối với các công ty AI Mỹ như Nvidia và OpenAI, cuộc cạnh tranh này có ý nghĩa quan trọng bởi quyền kiểm soát đối với linh kiện then chốt này có thể ảnh hưởng đến tốc độ và chi phí xây dựng thế hệ cơ sở hạ tầng AI tiếp theo.

Lầu Năm Góc chọn Elon Musk đồng dẫn dắt sáng kiến công nghệ chiến tranh tương lai

Nguồn: giaoducthoidai.vn

Lầu Năm Góc giao tỷ phú Elon Musk cùng một số chuyên gia công nghệ và chính trị đồng dẫn dắt “Dự án Meridian”, sáng kiến mới nhằm xác định các năng lực và công nghệ đột phá cho quân đội Mỹ trong tương lai. Bộ trưởng Chiến tranh Mỹ Pete Hegseth công bố thông tin này tại Căn cứ Thủy quân Lục chiến Quantico, bang Virginia.

Dự án Meridian do Giám đốc Công nghệ Bộ Quốc phòng Mỹ Emil Michael điều hành, với ba nhân vật đồng dẫn dắt gồm Elon Musk, Palmer Luckey – nhà sáng lập

công ty quốc phòng Anduril Industries – và Newt Gingrich, cựu Chủ tịch Hạ viện Mỹ. Mục tiêu của dự án không phải xây dựng chiến lược hay chính sách mới, mà tập trung “sáng tạo hướng tới tương lai”, xác định những lĩnh vực và năng lực quân đội Mỹ cần làm chủ.

Bài viết nhấn mạnh yêu cầu nhìn xa hơn trong phát triển công nghệ quân sự, đặc biệt là chỉ huy chiến tranh tự động và các năng lực có thể bảo đảm ưu thế công nghệ – quân sự trên chiến trường trong nhiều thập kỷ tới.

Trung Quốc dịch chuyển từ 'công xưởng thế giới' sang trung tâm công nghệ cao toàn cầu

Nguồn: soha.vn

Ngành công nghiệp điện tử toàn cầu đang bước vào giai đoạn chuyển đổi về mặt cấu trúc.

Trong hơn hai thập kỷ qua, Trung Quốc đóng vai trò là trung tâm sản xuất thống trị, sở hữu sự tập trung vượt trội về nhà cung cấp, nguồn nhân lực lành nghề, cơ sở hạ tầng, logistics và năng lực kỹ thuật. Sự tập trung này đang dần bị phân tán. Tuy nhiên, nếu coi đây là dấu hiệu suy giảm của ngành sản xuất Trung Quốc thì sẽ là một sai lầm. Trung Quốc đang chuyển dịch một phần quy trình sản xuất

ra bên ngoài nhưng vẫn giữ lại những năng lực công nghiệp cốt lõi và quan trọng nhất. Theo Boston Consulting Group (BCG), kể từ năm 2017, tỷ lệ các nhà sản xuất điện tử từ Trung Quốc (bao gồm Đài Loan, Hồng Kông và đại lục) có hoạt động sản xuất ở nước ngoài đã tăng từ 12% lên 56%. BCG đã thực hiện phân tích dựa trên dữ liệu của 942 công ty niêm yết có doanh thu hàng năm trên 500 triệu USD, trong đó có 314 công ty đặt trụ sở tại Trung Quốc.

Hơn một nửa dân số Trung Quốc dùng AI tạo sinh

Nguồn: SCMP

Số người dùng trí tuệ nhân tạo tạo sinh tại Trung Quốc đã vượt 700 triệu tính đến cuối tháng 6/2026, tương đương hơn một nửa dân số nước này. Theo South China Morning Post, số liệu do Trung tâm Thông tin mạng Internet Trung Quốc công bố cho thấy mức độ phổ cập AI tạo sinh tại Trung Quốc đang tăng nhanh, với tỷ lệ thâm nhập đạt mức cao kỷ lục. So với cuối năm 2025, khi Trung Quốc có 602 triệu người dùng AI tạo sinh, quy mô người dùng đã tăng 16%. Các dịch vụ hỏi - đáp vẫn là hình thức sử dụng phổ biến nhất, với 76% người dùng cho biết dùng AI để tìm câu trả lời.

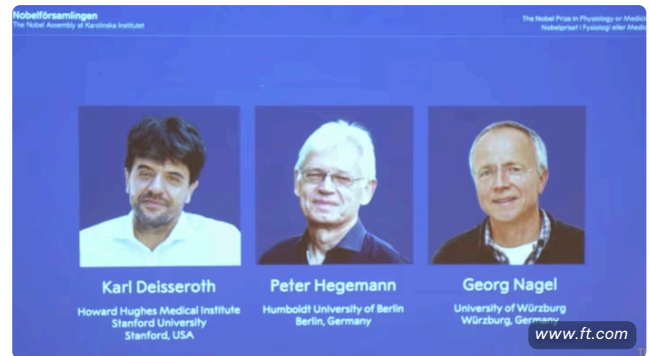
Gần một nửa người dùng, khoảng 48%, sử dụng AI để xử lý hình ảnh hoặc video; 38% dùng cho xử lý văn bản; 33% dùng để tóm tắt công việc, ghi chú cuộc họp hoặc chuẩn bị bài trình bày. Việc ứng dụng AI đã mở rộng ra ngoài phần mềm. Khoảng 39% người dùng cho biết đã mua phần cứng thông minh trực tuyến trong sáu tháng qua. Diễn biến này cho thấy AI tạo sinh đang trở thành một công nghệ phổ cập tại Trung Quốc, đồng thời mở rộng sang tiêu dùng số, thiết bị thông minh và các ứng dụng phục vụ công việc hằng ngày.

Nobel Y sinh 2026 vinh danh công nghệ điều khiển tế bào thần kinh bằng ánh sáng

Nguồn: Reuters, FT

Giải Nobel Y sinh 2026 được trao cho ba nhà khoa học Karl Deisseroth, Peter Hegemann và Georg Nagel vì những khám phá về kênh ion đóng mở bằng ánh sáng và quang di truyền học.

Theo Reuters, công nghệ này sử dụng ánh sáng để điều khiển hoạt động của từng tế bào thần kinh trong não, qua đó mở ra một phương pháp mới để nghiên cứu cách não bộ xử lý thông tin. Công trình bắt nguồn từ nghiên cứu của Peter Hegemann và Georg Nagel về protein channelrhodopsin trong tảo đơn bào. Khi được chiếu ánh sáng xanh, protein này mở kênh ion, tạo xung điện trong tế bào.

Karl Deisseroth sau đó đưa gene mã hóa channelrhodopsin vào tế bào thần kinh chuột và chứng minh có thể kích hoạt tín hiệu thần kinh bằng ánh sáng. Quang di truyền học không phải là “bật tắt toàn bộ não”, mà là công cụ cho phép điều khiển chính xác các tế bào hoặc mạch thần kinh cụ thể trong não sống. Nhờ đó, các nhà khoa học có thể nghiên cứu sâu hơn cơ chế hình thành ký ức, cảm xúc, hành vi và các rối loạn thần kinh, tâm thần. Trong y học, phương pháp này đang được thử nghiệm với kỳ vọng hỗ trợ phục hồi thị lực cho người khiếm thị.

Nhật Bản và Hàn Quốc dùng robot để cạnh tranh với Trung Quốc trong đóng tàu

Nguồn: FT

Nhật Bản và Hàn Quốc đang đẩy nhanh triển khai robot trong các nhà máy đóng tàu, nhằm ứng phó với tình trạng thiếu lao động, đơn hàng tồn đọng kéo dài và cạnh tranh ngày càng lớn từ Trung Quốc.

Theo Financial Times, Trung Quốc giành khoảng 63% đơn hàng tàu toàn cầu trong năm trước, khiến Washington và các đồng minh lo ngại về mức độ phụ thuộc vào năng lực đóng tàu của Bắc Kinh. Các nhà máy đóng tàu tại Hàn Quốc và Nhật Bản đang hướng tới mô hình “nhà máy đóng tàu thông minh”, ứng dụng robot hàn, sơn, AI, dữ liệu lớn và bản sao số. HD Hyundai cho biết robot có thể giúp tăng số ô hàn

hoàn thành mỗi ngày, bảo đảm chất lượng đồng đều và rút ngắn thời gian bàn giao tàu. Hanwha Ocean đặt mục tiêu tự động hóa 70% sản xuất vào năm 2030, trong khi Fanuc đã phát triển robot hàn và sơn chuyên dụng cho ngành đóng tàu. Tuy nhiên, tự động hóa ngành đóng tàu rất khó do mỗi con tàu có thiết kế khác nhau, môi trường làm việc phức tạp, nhiều không gian hẹp, nguy hiểm và ngoài trời. Các chuyên gia cho rằng robot là công cụ cần thiết để Nhật Bản, Hàn Quốc duy trì năng lực cạnh tranh, nhưng vẫn khó thay thế hoàn toàn lao động lành nghề trong các công đoạn phức tạp.

Việt Nam từ “tầm ngấm” thành “điểm đến” của các ông lớn trung tâm dữ liệu

Nguồn: [vneconomy](#)

Việt Nam đặt mục tiêu thu hút các dự án FDI quy mô lớn, chất lượng cao về trung tâm dữ liệu, trung tâm tính toán hiệu năng cao, và Việt Nam cũng đang trong “tầm ngấm” của nhiều nhà vận hành quốc tế... Theo VnEconomy, Ban Chỉ đạo Trung ương về phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia đã xác định mục tiêu thu hút các dự án FDI quy mô lớn về trung tâm dữ liệu, trung tâm tính toán hiệu năng cao, gắn với chuyển giao công nghệ và an ninh dữ liệu. Các chuyên gia cho rằng Việt Nam có lợi thế do thị trường còn ở giai đoạn sớm, chi phí xây dựng cạnh tranh và còn dư địa quy hoạch hạ tầng mới. Nghiên cứu của Cushman & Wakefield năm 2026

cho thấy chi phí xây dựng trung tâm dữ liệu tại Việt Nam khoảng 7,2 triệu USD/MW, thấp hơn Malaysia và Thái Lan. Tuy nhiên, các nhà đầu tư không chỉ đánh giá chi phí, mà còn quan tâm đến nguồn điện ổn định, tốc độ cấp phép, cáp quang biển và môi trường pháp lý nhất quán. Bài viết cũng nhấn mạnh yêu cầu hoàn thiện khung pháp lý về dữ liệu, bảo đảm an ninh dữ liệu nhưng vẫn tương thích với cách vận hành của các hệ thống điện toán đám mây toàn cầu. Với trung tâm dữ liệu AI/HPC, Việt Nam cần cạnh tranh bằng “chất lượng MW”: nguồn điện ổn định, kết nối quốc tế, khả năng mở rộng và giá trị thương mại thực chất.

Bộ Chính trị yêu cầu xây dựng mô hình quản trị quốc gia với không gian tầm thấp

Nguồn: vneconomy.vn

Bộ Chính trị ban hành Kết luận số 99-KL/TW về khai thác, quản trị và bảo vệ không gian tầm thấp phục vụ phát triển đất nước trong tình hình mới. Bộ

Chính trị xác định không gian tầm thấp là ngành công nghệ chiến lược, động lực mới thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh và cần được đặt trong tổng thể đổi mới mô hình phát triển quốc gia.

Mục tiêu đến năm 2030 là đưa vào vận hành 3 khu thử nghiệm bay cấp quốc gia và tối thiểu 1 trung tâm nghiên cứu, thử nghiệm quốc gia về phương tiện bay không người lái. Đến năm 2045, kinh tế không gian tầm thấp trở

thành ngành kinh tế - kỹ thuật quan trọng, đóng góp khoảng 1,5% GDP; tỷ lệ nội địa hóa các dòng UAV chủ lực đạt trên 30-40% vào năm 2030 và trên 85% vào năm 2045. Bộ Chính trị yêu cầu hoàn thiện pháp luật, tích hợp quản trị không gian tầm thấp vào quy hoạch quốc gia, quy hoạch đô thị; quản lý theo khu vực hoạt động, tầng độ cao, loại hình hoạt động và mức độ rủi ro. Nhà nước giữ vai trò định hướng thị trường ban đầu thông qua đặt hàng, thí điểm, ứng dụng khu vực công, đồng thời khuyến khích doanh nghiệp, viện nghiên cứu, trường đại học tham gia nghiên cứu, sản xuất và thương mại hóa UAV.

Tháo điểm nghẽn thương mại hóa kết quả nghiên cứu đại học

Nguồn: Doanh nghiệp Việt Nam

Thương mại hóa kết quả nghiên cứu trong các trường đại học vẫn gặp nhiều rào cản, dù hành lang pháp lý về khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo đã thông thoáng hơn. PGS.TS

Trương Ngọc Kiểm cho rằng điểm nghẽn lớn không chỉ nằm ở văn bản pháp luật, mà ở tư duy nghiên cứu, tâm lý e ngại rủi ro, thiếu vốn thử nghiệm và khoảng cách giữa nhà trường với thị trường.

Một hạn chế phổ biến là quy trình “làm xong mới tìm người mua”: nhà khoa học chọn đề tài, nghiên cứu, tạo sản phẩm rồi mới tìm doanh nghiệp, khiến kết quả nghiên cứu không ăn khớp với nhu cầu sản xuất – kinh doanh. Bên cạnh đó, nguồn vốn đang bị “gãy” ở giai

đoạn kiểm chứng khái niệm và chế tạo mẫu thử, làm sản phẩm khó chứng minh tính khả thi để thuyết phục nhà đầu tư.

Bài viết cũng chỉ ra tâm lý sợ trách nhiệm khi định giá, chuyển giao tài sản trí tuệ có nguồn gốc từ ngân sách nhà nước; đồng thời cảnh báo việc biến nhà khoa học thành nhà kinh doanh có thể dẫn tới “mất cả hai”. Giải pháp được đề xuất là chuyển từ mô hình liên kết ba nhà thụ động sang hệ sinh thái đồng kiến tạo, trong đó doanh nghiệp tham gia đặt hàng từ đầu, nhà trường tập trung sáng tạo tri thức, Nhà nước bổ sung vốn môi, sandbox và cơ chế mua sắm công cho sản phẩm đổi mới sáng tạo nội địa.

CHUYỂN ĐỘNG ĐỊA PHƯƠNG

Tây Ninh thúc đẩy phát triển UAV thành ngành kinh tế mới

Nguồn: sggp.org.vn

Tây Ninh công bố Chiến lược phát triển hệ sinh thái phương tiện không người lái giai đoạn 2026-2030, tầm nhìn đến năm 2035, kỳ vọng hình thành ngành kinh tế mới, thu hút đầu tư và tạo thêm việc làm chất lượng cao. Theo Báo Sài Gòn Giải Phóng, nội dung này được công bố tại Ngày hội Khoa học, Công nghệ, Đổi mới sáng tạo và Chuyển đổi số năm 2026, khai mạc sáng 7/10 tại phường Tân Ninh. Phó Chủ tịch UBND tỉnh Tây Ninh Phạm Tấn Hòa nhấn mạnh chuyển đổi số phải dựa trên tri thức, dữ liệu và công nghệ; dữ liệu trở thành tài nguyên phục vụ điều hành, còn AI cần xuất phát từ nhu cầu thực

tiễn. Tỉnh định hướng chuyển các vấn đề cấp thiết thành bài toán đặt hàng, phối hợp với doanh nghiệp công nghệ, viện, trường và chuyên gia để thử nghiệm, đánh giá, nhân rộng giải pháp hiệu quả. Ngày hội diễn ra đến hết ngày 9/10, với hơn 200 gian hàng trưng bày, trải nghiệm công nghệ thuộc 5 khu vực trọng điểm, gồm UAV, AI - dữ liệu - nền tảng số, nông nghiệp công nghệ cao, kết quả nghiên cứu và khởi nghiệp đổi mới sáng tạo. Hoạt động này tạo không gian kết nối Nhà nước, doanh nghiệp, nhà khoa học và người dân, đưa công nghệ vào giải quyết các bài toán thực tiễn của địa phương.

Ban Chính sách, chiến lược Trung ương

Vụ Khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số.

Tài liệu tổng hợp thông tin · mang tính chất tham khảo